

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום)
(תיקון מס' 11), תשל"ו-1976

1. בסעיף 1 לחוק חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י-1950: (להלן - החוק העיקרי) -

תיקון סעיף 1

(1) בהגדרת "שירות צבאי" ו"שירות", אחרי פסקה (ב) יבוא:

"(ג) לגבי התקופה שעד יום י"ז בכסלו תש"ח (30 בנובמבר 1947) - שירות פעיל ביחידה מאורגנת שלחמה בארץ-ישראל למען עצמאות ישראל";

(2) בהגדרת "בן משפחה", בפסקה (ג) -

(א) במקום הרישה עד "(להלן - שכול)" יבוא:

"הורו של הנספה, ובכלל זה הורה חורג הורה מאמץ (להלן - שכול)";

(ב) בסוף הסיפה יבוא "הורה קצין התגמולים כן, רשאי הוא להורות שישולם תגמול גם להורה האחר אם הוא נצרך";

(3) בהגדרת "שכר הקובע", במקום "י" יבוא "יב".

2. אחרי סעיף 2א לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיף 2ב

2ב. לענין חוק זה חייל שמת כתוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה, שאירעו בתקופת שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו וזולת אם הוכח היפוכו של דבר.

"מות בשירות
בחוקת מות
עקב השירות

3. במקום סעיפים 7 ו-8 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיפים
8 ו-7

7. (א) בסעיף זה, "הדרגה הקובעת" - סך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא י' של הדירוג האחד ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה.

"תגמולים לאלמנה
בלי ילדים

(ב) אלמנה של נספה שאין יתום סמוך על שולחנה וביום הקובע מלאו לה כבר 30 שנה, ישולם לה, כל ימי חייה, תגמול חדשי כמפורט להלן:

(1) סכום הדרגה הקובעת - אם אין לה הכנסה או כל עוד הכנסתה אינה עולה על 70% מהשיעור של הכנסה כדי מחיה, ואם היא נצרכת תשולם לה תוספת של 20% לתגמול הקבוע בפסקה זו;

(2) 70% מהדרגה הקובעת - כל עוד הכנסתה עולה על 70% מהשיעור של הכנסה כדי מחיה, אך אינה עולה על 85% מהשיעור האמור;

(3) 45% מהדרגה הקובעת - בכל מקרה אחר.

* נתקבל בכנסת ביום י"ז באדר א' תשל"ו (18 בפברואר 1976); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1196, תשל"ה, עמ' 409.

1 ס"ח תשי"ז, עמ' 162; תשי"ב, עמ' 287; תשי"ח, עמ' 172; תשכ"ג, עמ' 36; תשכ"ה, עמ' 295; תשכ"ז, עמ' 140; תשכ"ח, עמ' 254; תשל"א, עמ' 126; תשל"ג, עמ' 86, עמ' 252; תשל"ה, עמ' 10.

(ג) אלמנה של נספה שאין יתום סמוך על שולחנה וביום הקובע טרם מלאו לה 30 שנה, ישולם לה במשך שלושים וששה חדשים מהיום הקובע תגמול חדשי בסכום הדרגה הקובעת.

(ד) היתה אלמנה זכאית לתגמול חדשי לפי סעיף קטן (ג) ועברו שלושים וששה חדשים מהיום הקובע, ישולם לה התגמול לאתר מכן, בתנאים ובמשך הזמנים האלה:

- (1) במשך שנים עשר חדשים מתום תקופת התשלום לפי סעיף קטן (ג) – כל עוד אין לה הכנסה כדי מחיה;
- (2) היתה לנצרכת תוך עשרים וארבעה חדשים מתום תקופת שנים עשר החדשים האמורים בפסקה (1) – כל עוד היא נצרכת.

(ה) היתה אלמנה זכאית לתגמול חדשי לפי סעיפים קטנים (ג) או (ד) חלפה התקופה שבה היתה זכאית לתגמול כאמור, ישולם לה תגמול בסך 45% מהדרגה הקובעת כל עוד לא מלאו לה 30 שנה, ומשמלאו לה 30 שנה ישולם לה תגמול לפי סעיף קטן (ב) אף אם טרם חלפה התקופה שבה היתה זכאית לתגמול לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

8. (א) בסעיף זה, "הדרגה הקובעת" – סך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא ט"ו של הדריוג האחיד ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה.

תגמולים לאלמנה עם יתומים

(ב) אלמנה של נספה שהניח אחריו יתום אחד הסמוך על שולחנה – ישולם לה תגמול חדשי בסך הדרגה הקובעת.

(ג) אלמנה של נספה שהניח אחריו שני יתומים או יותר הסמוכים על שולחנה, ישולם לה, בנוסף לתגמול החדשי לפי סעיף קטן (ב), 11% מהתגמול האמור בעד כל יתום שלאחר הראשון.

(ד) כל עוד אלמנה של נספה אינה זכאית לכל תגמול לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) מחמת האמור בסעיף 9 (ג) – ישולמו לה תגמולים חדשיים בשיעור הקבוע בסעיף 7.

(ה) לאלמנה של נספה שאינה זכאית יותר לתגמול לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) – ישולמו תגמולים חדשיים בשיעור הקבוע בסעיף 7 (ב) (1), על אף האמור ב"הוראות סעיף 7".

חלפת סעיף 10

4. במקום סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

10. (א) לכל שכול ישולם תגמול חדשי בשיעור 50% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא י"ב של הדריוג האחיד ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה.

תגמולים לשכולים

(ב) שכול שאין לו בן זוג שכול וכן שכול שלזכות בן זוג משתלם תגמול לפי סעיף 11 (א) – ישולם לו תגמול בשיעור 80% מהמשכורת האמורה בסעיף קטן (א).

(ג) שכול הנשוי לבן-זוג שאינו שכול – ישולם לו תגמול בשיעור המשתלם לשני הורים שכולים לפי סעיף קטן (א), כל עוד הוא נשוי.

- (ד) שכול הנשוי לכן-זוג הזכאי לתגמול לפי חוק זה בזכות נספה אחר – ישולם לכל אחד מהם תגמול שהיה משתלם לו לולא נישא.
- (ה) שוכנע קצין התגמולים שחל פירוד בחיי הנישואין של זוג הורים שכולים, רשאי הוא להורות שישולם לכל אחד מבני הזוג, כל עוד הם חיים בנפרד, תגמול כאילו הופקעו הנישואין.
- (ו) שכול ששכל יותר מילד אחד ישולם לו תגמול בשיעור של 150% מהתגמול שהיה משתלם לו בזכות נספה אחד.

5. בסעיף 11 לחוק העיקרי, המלים "ושאין לו ילד העומד ברשות עצמו", בכל מקום שהן – יימחקו.

תיקון סעיף 11

6. במקום סעיף 12א לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 12א

12א. (א) אלמנה של נספה שנישאה – בטלה מיום נישואיה זכותה לתגמולים לפי חוק זה, פרט לזכות לפי סעיף 13; אולם רשאי קצין התגמולים להעניק לאלמנה כאמור, אם הגישה על כך בקשה עד תום ששה חדשים מיום נישואיה, מענק שלא יעלה על סכום שהוא –

מענק לאלמנה שנישאה

- (1) פי ששים מהתגמול המשתלם לאלמנה לפי סעיף 7 (ב) (1), כשיש או כשהיו יתומי הנספה סמוכים על שולחנה;
- (2) פי ששים מהתגמול המשתלם לאלמנה לפי סעיף 7 (ב) (2), כשאין ולא היה יתום של הנספה סמוך על שולחנה.

(ב) מחצית המענק לפי סעיף זה תשולם לאלמנה עם אישור בקשתה לכך, אך לא לפני הנישואין, והמחצית השניה תשולם לה כתום שנתיים לאחר הנישואין, ותחושב על בסיס סכום התגמול הנהוג בחודש האחרון של תקופת השנתיים.

(ג) הופקעו הנישואין השניים תוך חמש שנים מיום שנתקיימו על ידי מות בן הזוג, או בכל זמן שהוא כתוצאה מהליכים שהחלו בהם תוך חמש שנים מיום שנתקיימו – ישולמו לאשה מיום הפקעת הנישואין אותם תגמולים שהיו משתלמים לה אותה שעה לולא נישאה, ולא תהיה חייבת להחזיר את מענק הנישואין ששולם לה; היו יתום או יתומים של הנספה סמוכים על שולחנה של האלמנה בתום התקופה של חמש שנים, תוארך תקופה זו לשבע שנים.

(ד) מענק נישואין לא ישולם לאלמנה אלא פעם אחת בלבד.

7. במקום סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 13

13. אלמנה של נספה שנישאה ויתומי הנספה סמוכים על שולחנה – ישולם לה בעד היתומים הסמוכים על שולחנה תגמול חדשי בשיעורים אלה:

תגמולים בעד יתומים כשהאלמנה נישאה

- (1) היה יתום אחד סמוך על שולחנה – 60% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא ט"ו של הדירוג האחיד ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה;

(2) היו שני יתומים או יותר סמוכים על שולחנה – שיעור התגמול המשתלם לאלמנה לפי פסקה (1) בתוספת של 24% מהתגמול האמור בעד כל יתום שלאחר הראשון, ובלבד שלא יעלה התגמול על סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא ס"ו של הדירוג האחרון ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות כן-משפחה."

תוספת סעיף 14א

8. אחרי סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:

14א. (א) לאלמנת נספה ישולם, בנוסף לתגמוליה, מענק למימון הוצאות מיוחדות כתוצאה מהתאלמנותה, כמפורט להלן:

"מענק מיחוד לאלמנה בעת התאלמנותה

(1) 5,000 לירות – לאלמנה שאין יתום של הנספה סמוך על שולחנה;

(2) 10,000 לירות – לאלמנה שלפחות יתום אחד של הנספה סמוך על שולחנה.

(ב) סכום כל מענק לפי סעיף זה יהיה צמוד למדד כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968²."

תיקון סעיף 21א

9. בסעיף 21 לחוק העיקרי, בפסקה (3), במקום "פקודת הנוזיקין האזרחיים, 1944" יבוא "פקודת הנוזיקין [נוסח חדש] או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975⁴."

תחלפת סעיף 22

10. במקום סעיף 22 לחוק העיקרי יבוא:

22. (א) בסעיף זה, "הכנסה" – הכנסה מכל מקור שהוא פרט לתג-מולים לפי חוק זה, לתמיכה של שכול מילדו שאינו סמוך על שולחנו, ולתשלומים תקופתיים המתקבלים מחוץ לארץ כפיצוי על נזקי בריאות שנגרמו מחמת רדיפות הנאצים.

"הפחתות

(ב) שכול הגר יחד עם בן זוגו השכול יחושבו תגמוליהם והכנסת-תייהם כאחד לענין הפחתה.

(ג) שכולים שיש להם הכנסה יופחתו תגמוליהם ככל הודש בסכום השווה ל-54% מהכנסתם החדשית, ובלבד שסכום הפחתה לא יעלה על 85% מתגמוליהם.

(ד) שכול חייב למסור מדי פעם בפעם לקצין התגמולים פרטים על הכנסתו, בצורת דין חשבון או בכל צורה אחרת, הכל כפי שידרוש קצין התגמולים בהודעה בכתב ובמועד שיקבע בהודעה כאמור.

2 ט"ח תשכ"ח, עמ' 108.

3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

4 ט"ה תשל"ה, עמ' 234.

(ה) קצין התגמולים רשאי להורות כי תגמוליו של שכול יופחתו תוך שנת כספים מסויימת, כמפרעה על חשבון ההפחתה שיש לעשותה בשנת הכספים שלאחריה, ובלבד שסכום ההפחתה הזמנית לא יעלה –

(1) לגבי שכול שמילא את חובתו לפי סעיף קטן (ד) – על סכום ההפחתה שתחשוב ל"פ"י הפרטים שמסר כאמור בדבר הכנסתו;

(2) לגבי שכול שלא מילא חובתו האמורה – על 85% מהתגמול המגיע לו."

ביטול סעיף 29 .11. סעיף 29 לחוק העיקרי – בטל.

תיקון סעיף 29א .12. האמור בסעיף 29 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) קצין התגמולים רשאי לשלם לילדו של נספה חלק מסכום המענק למטרת מגוריו, אף אם טרם נכנס לכרית הנישואין, כפי שנקבע בתקנות."

הולמת סעיף 29ד .13. במקום סעיף 29 לחוק העיקרי יבוא:

"קצובת הבראה נוספת
29ד. הורה שכול או אלמנת נספה המקבלים תגמולים, יהיו זכאים פעם אחת בשנה לקצובת הבראה ונופש בעד שבועה ימים, בסכום הנהוג באותה שנה לגבי עובד המדינה."

תיקון סעיף 30 .14. בסעיף 30 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ו) (1), במקום "7 (א) (1)" יבוא "7 (ב) (1)".

תיקון סעיף 36א .15. בסעיף 36א לחוק העיקרי, בסופו יבוא "והוא הדין לגבי כל דרגת משכורת של עובד המדינה המשמשת יסוד לחישוב של תגמול".

הוראת שעה .16. בעד התקופה שמיום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1 באפריל 1973) עד יום ח' בניסן תשל"ד (31 במרס 1974) ישולם להורה שכול, במקום התגמול המגיע לו לפי החוק העיקרי, תגמול חדשי בשיעור 47% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא י' של הדירוג האחיד ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה, ואם אין לו בן זוג שכול ישולם לו בעד התקופה האמורה במקום התגמול המגיע לו לפי החוק העיקרי תגמול חדשי בשיעור של 70% מהתגמול האמור המשתלם לזוג הורים.

הוראת הבהרה .17. נאמר בזה שהדין הוא, וכן היה, שמי שזכאית לתגמול לפי סעיפים 13א, 13ב או 13ג לחוק העיקרי בלבד איננה זכאית למענק נישואין לפי החוק העיקרי.

תחילה .18. תחילתו של סעיף 8 היא מיום י"ג באב תשל"ד (1 באוגוסט 1974); תחילתו של סעיף 7 היא מיום א' בניסן תשל"ו (1 באפריל 1976); תחילתם של יתר סעיפי חוק זה, פרט לסעיפים 9 ו-16, היא מיום ט' בניסן תשל"ד (1 באפריל 1974).

19. זכאותו של מי שהיה לזכאי לפי החוק העיקרי מכוח האמור בסעיף 1 (1) לחוק זה, תחול על התקופה המתחילה באחד לחודש שלאחר פרסומו של חוק זה, הכל בכפוף לאמור בסעיף 28 (א) לחוק העיקרי.

שמעון פרס
שר הבטחון

יצחק רבין
ראש הממשלה

אסירים קציר
נשיא המדינה